

Arbocatalogus dierenartsen

Titel: Vooraf

Gezamenlijk doel

Deze catalogus helpt u om veilig en in een goede sfeer te werken in de dierenartsenpraktijk. U vindt hier tal van oplossingen om de fysieke en mentale belasting te beperken voor dierenartsen, assistenten en de andere medewerkers binnen de sector. Ook is er een hoofdstuk hoe om te gaan met zwangerschap. De hier genoemde risico's en oplossingen zijn speciaal gericht op de situatie in dierenartspraktijken. Deze catalogus draagt bij aan een gezonde en professionele werkomgeving. Arbeidsomstandigheden is een zaak van werkgevers-en werknemers gezamenlijk. Zowel op landelijk als op praktijk niveau. De Arboregels zijn niet vrijblijvend. Het is aan de werkgever om goede instrumenten en beschermingsmiddelen beschikbaar te stellen. De werknemer dient ze te gebruiken. Het is de taak van de werkgever om juiste voorlichting over bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen te geven. De werknemer is verplicht om de gegeven voorschriften in acht te nemen.

Werkingsfeer

Dit is de arbocatalogus voor alle werkgevers en de werknemers in de dierenartspraktijken in Nederland. Onder het begrip dierenartspraktijken vallen alle organisaties die er specifiek op zijn gericht om gediplomeerde dierenartsen veterinaire handelingen te laten verrichten in opdracht van diereigenaren. Vaak worden de dierenartsen hierbij ondersteund door assistenten. In de catalogus wordt ook uitgebreid stilgestaan bij het werken in een praktijkgebouw en bij werkzaamheden die op locatie bij de diereigenaar worden verricht.

De Arbowet

De nieuwe Arbowet legt een zwaardere verantwoordelijkheid bij werkgevers- en werknemersorganisaties om zorg te dragen voor een veilige werkomgeving. De wetgever stelt doelvoorschriften op waaraan werkgevers en -nemers moeten voldoen. Hoe zij dat doen, spreken ze samen af; zij maken dus afspraken over de methoden en/of middelen die ze hiervoor inzetten. Good practices, arboconvenanten, bestaande instrumenten (RI&E, protocollen enzovoort) zijn voorbeelden waarmee ze hieraan invulling geven.

Betrokken partijen

De KNMvD heeft het initiatief genomen voor de totstandkoming van de Arbocatalogus waaraan alle sociale partners in de sector hun medewerking hebben verleend: werkgeversvereniging BPW en de werknemersorganisaties BPL, Abvakabo FNV, CNV Publieke Zaak en Vedias. Een projectgroep van vertegenwoordigers van deze organisaties hebben samen met de deskundigen van KeurCompany, de Faculteit Diergeneeskunde, Van Walraven Advies deze catalogus vormgegeven. Onze bijzondere dank gaat uit naar de Spoedkliniek voor Dieren BV-Amsterdam, D.A.P. Nijkerk Wellensiek-Nijkerk, Lingevoeve Diergeneeskunde-Lienden en D.K IJsselstein-IJsselstein.

Wij wensen u alle succes toe bij het gebruik van deze catalogus,
KNMvD, BPL, BPW, CNV Publieke Zaak, Abvakabo FNV, Vedias

Titel: Arbobeleid algemeen

Labels: bronaanpak, beleid, oplossing, hulpmiddelen, persoonlijke beschermingsmiddelen, bron, knelpunten

Arbobeleid

Het arbobeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- Risicoinventarisatie en –evaluatie (RI&E)
U moet een RI&E hebben. In een RI&E staan welke risico's er zijn voor de veiligheid en gezondheid op de werkplek. Naast de risico's legt u in een RI&E ook vast welke maatregelen u gaat nemen.
- Ziekteverzuimbeleid
U bent verplicht ziekteverzuimbegeleiding te laten uitvoeren door een bedrijfsarts.
- Preventiemedewerker
Binnen elk bedrijf moet minstens één preventiemedewerker aanwezig zijn.
- Arbodeskundige
Werknemers moeten toegang hebben tot een arbodeskundige. Dit kunnen een van de vier kerndeskundige zijn: bedrijfsarts, arbeidshygiënist, veiligheidskundige, arbeids- en organisatiedeskundige. Of een aangewezen preventiemedewerker.
- PAGO
Een werknemer moet de gelegenheid hebben een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) te ondergaan. De bedrijfsarts kijkt of er gezondheidsproblemen als gevolg van werk zijn.
- Voorlichting
Werknemers moeten voorlichting en instructie krijgen over veilig en gezond werken. Ook moeten ze worden geïnformeerd over de maatregelen die zijn genomen.
- Bedrijfshulpverlening
In een bedrijf moet bedrijfshulpverlening aanwezig zijn.

Aan de bron

De Arbowet heeft tot doel de arbeidsomstandigheden van medewerkers en werknemers zo optimaal mogelijk te maken. Waar het om gaat is om altijd eerst te proberen de oorzaak ergens van aan te pakken. Dat wordt bronaanpak genoemd.

De wet verlangt van de werkgever dat de arbo-knelpunten in eerste instantie aan de bron aangepakt worden. Bijvoorbeeld het gebruiken van een minder schadelijk reinigingsmiddel. Als dat niet mogelijk is, kunt u kiezen voor maatregelen als afscherming en ventilatie. En als dat ook niet kan, kies dan voor bijvoorbeeld rolatie van taken, zodat werknemers minder lang aan een schadelijke stof worden blootgesteld. Op de allerlaatste plaats en alleen als tijdelijke noodmaatregel moet de werkgever 'persoonlijke beschermingsmiddelen' verstrekken. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om handschoenen, een loodschoort of gehoorbescherming.

Bij de aanpak van blootstelling aan risico's, dient de 'arbeidshygiënische strategie' te worden gehanteerd. Dit betekent het volgen van onderstaande volgorde om het probleem aan te pakken

waarbij de bron aanpak de meest gewenste oplossing is en de persoonlijke beschermingsmiddelen de laatste optie:

1. maatregelen aan de bron;
2. Maatregelen in de overdracht;
3. Beperking van het aantal blootgestelden en de blootstellingduur
4. Persoonlijke beschermingsmiddelen.

Naast bovenstaande arbeidshygiënische strategie is het van belang dat de werkgever een aantal algemene maatregelen treft. U komt in deze arbocatalogus verschillende maatregelen tegen. U dient bij uw keuze rekening te houden met de arbeidshygiënische strategie.

Melden van ongevallen en klachten

Voor het melden van klachten over uw arbeidsomstandigheden of (verplichte) melding van een ernstig arbeidsongeval kunt u contact opnemen met het dichtstbijzijnde regiokantoor van de Arbeidsinspectie. Een bedrijfsongeval is een ongeval dat plaatsvindt bij of als gevolg van werkzaamheden, waarbij jouw werknemer letsel heeft opgelopen. Het gaat dus om letsel, niet alleen fysiek maar ook psychisch letsel.

Zie voor meer informatie: <http://www.mkb servicedesk.nl/2332/een-werknemer-heeft-bedrijfsongeval.htm>

Wat moet ik doen als een ongeval als bedrijfsongeval geldt?

Je bent verplicht om een ernstig bedrijfsongeval direct (telefonisch) te melden bij het kantoor van de arbeidsinspectie ter plaatse van het ongeval. Deze melding moet je ook zo snel mogelijk schriftelijk bevestigen, als je dit niet doet en de arbeidsinspectie komt erachter dan krijg je een boete opgelegd van € 4500.

Het is raadzaam om bij een ernstig ongeval altijd de arbeidsinspectie te waarschuwen. Je krijgt dan misschien een boete maar daartegen kun je bezwaar indienen en vervolgens in beroep gaan. Als de arbeidsinspectie zonder melding een onderzoek start dan hoef je op minder sympathie te rekenen.

Wat geldt als een ernstig bedrijfsongeval?

Een ongeval geldt als een ernstig bedrijfsongeval als je werknemer overlijdt of ernstig lichamelijk of geestelijk letsel oploopt. Ernstig letsel is zodanige schade aan zijn gezondheid dat hij binnen 24 uur in een ziekenhuis of psychiatrische inrichting moet worden opgenomen. Als je medewerker direct na een behandeling weer naar werk of naar huis gaat dan is er (meestal) geen sprake van ernstig letsel en hoef je geen melding te doen bij de Arbeidsinspectie.

Verantwoordelijkheden werkgever

Vanuit de Arbowet (zie ook www.arbo.nl/recht-plicht/werkgever) is de werkgever verantwoordelijk voor:

1. de veiligheid en gezondheid van uw werknemers;
2. advies over en toetsing van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E);
3. ziekteverzuimbegeleiding;
4. periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO);

5. aanstellingskeuringen; deze mogen alleen plaatsvinden als het voor de functie aantoonbaar noodzakelijk is dat de werknemer aan bepaalde eisen van medische geschiktheid voldoet;
6. bedrijfshulpverlening (BHV);
7. het bij de arbeidsinspectie melden van ernstige ongevallen van werknemers tijdens hun werk;
8. registreren van alle ongevallen die tot meer dan drie dagen ziekteverzuim leiden;
9. aanstellen van een preventiemedewerker;
10. een bedrijfsarts voor ziekteverzuimbegeleiding, arbeidsgezondheidskundig onderzoek en eventuele aanstellingskeuringen;
11. het geven van voorlichting en instructies aan werknemers zodat zij veilig kunnen werken.

Verantwoordelijkheden werknemer

De werknemer (zie ook www.arbo.nl/recht-plicht/werknemer/plichten) **is conform artikel 11 van de Arboret verplicht om:**

1. op een juiste wijze arbeidsmiddelen en gevaarlijke stoffen te gebruiken;
2. om aangebrachte beveiligingen niet te veranderen;
3. om persoonlijke beschermingsmiddelen op een juiste manier te gebruiken;
4. mee te werken aan de voor de medewerker georganiseerde voorlichting en onderricht,;
5. de werkgever in te lichten over opgemerkte gevaren voor de veiligheid en gezondheid in het bedrijf;
6. andere deskundige personen (arbodeskundigen, preventiemedewerkers etc) bij te staan bij de uitvoering van hun verplichtingen.

De plichten van de werkgever en werknemer zijn onderverdeeld in Arboret, Arboretbesluit en Arboretregeling. Per onderwerp is het mogelijk het gehele wetsartikel te bekijken op www.wetten.overheid.nl, klik hiervoor op het genoemde wetsartikel.

Verantwoordelijkheden eigenaar dieren/opdrachtgevers

De werkgevers en werknemers kunnen binnen alle redelijkheid afspraken maken met eigenaren van dieren. In het algemeen kan men afspraken maken om mee te werken aan het beschermen van de gezondheid en veiligheid van dierenartsen op het terrein van de eigenaar.

In de opdrachtverlening tussen opdrachtgever en de dierenarts(praktijk) kunnen (aanvullende) maatregelen worden afgesproken over het veilig en gezond werken. Het streven is dat er in de toekomst actief gewerkt moet worden aan het beter bespreken van arbeidsrisico's en de voorkoming daarvan/ voorlichting met de eigenaren van dieren/opdrachtgevers.

Maatwerk

De Arboret van na 2005 geeft u de keuze tussen het afsluiten van een standaardcontract met een arbodienst of een maatwerkregeling. Dit laatste houdt in dat u zelf de deskundigen kiest voor de arbo-dienstverlening en deze inhuurt of in dienst neemt. Hier zijn wel voorwaarden aan verbonden. Er moet overeenstemming over zijn tussen u en de ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging en het moet overeenkomen met afspraken in de cao voor uw branche. Daarnaast moet u in ieder geval een contract met een bedrijfsarts afsluiten. Bij een

maatwerkregeling moet de RI&E worden getoetst door een veiligheidsdeskundige, arbeidshygiënist, bedrijfsarts of arbeids- en organisatiedeskundige. Uitgebreide informatie over de maatwerkregelingen vindt u bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Functiegroepen

- **Eigenaar dierenartspraktijk (werkgever)**
- **Dierenarts**
- **Dierenartsassistent**
- **Ondersteunend personeel**